spadající pod ustanovení § 1, a dále nemovitosti, pro něž min. zeměd. nařídil podle §§ 2 nebo 3 utvoření společenstva, nebo část jejich území — mohou býti až po uvedenou dobu jen se schválením min. zeměd. právním jednáním zcizeny nebo zatíženy a jen s takovým schválením pronajaty, propachtovány, rozděleny nebo jejich hospodářské určení změněno.

Leč v přítomném případě nešlo, jak plyne z nař. rozhodnutí, při kamenolomu o nemovitost, spadající pod ustanovení § 1 nebo o nemovitost, pro niž bylo nařízeno utvoření společenstva podle §§ 2 nebo 3, neboť žal. úřad pro názor, že uvedený kamenolom má býti spravován podle zák. čl. X:1913, výslovně se dovolává § 26 tohoto zák. článku, poukazuje po stránce skutkové k tomu, že výtěžku kamenolomu bylo užito na chov dobytka. Stanoví totiž § 26, že zároveň se společnou pastvinou musí býti do svazku společenstva pojata každá jiná společná, třeba i ve zvláštním knihovním protokolu nebo knihovní vložce zapsaná nemovitost spoluvlastníků, jež svým určením slouží chovu dobytka, spojenému s užíváním společné pastviny.

Nešlo-li však o nemovitost, podléhající společenstevnímu zřízení podle §§ 1, 2 nebo 3 zák. čl. X:1913, neplatí ohledně ní ani nahoře citovaný předpis 1. odst. § 85 již podle svého vlastního znění. Jakoukoli pochybnost však vylučuje sám další obsah § 26, jenž, navazuje na 1. větu nahoře uvedenou, praví, že pro takové nemovitosti platí totéž, co pro společnou pastvinu, s výjimkou ustanovení, obsažených v 1. a 2. odstavci § 85.

Nemůže proto ustanovení 1. odst. § 85, jež ovšem až do zřízení společenstva podrobuje propachtování určitých nemovitostí schválení min. zeměd., býti pramenem schvalovacího práva ohledně propachtování nemovitosti, jež do společenstva má býti pojata podle § 26, jak tomu jest podle vlastního názoru žal. úřadu i při kamenolomu v L.

Ve skutečnosti není pak žádné normy, jež by pro mezičasí až do utvoření společenstva podle zák. čl. X:1913 podrobovala propachtování nemovitosti, jež do společenstva má býti pojata podle § 26, jakémukoli schvalování adm. úřadů.

Bylo proto povinnosti žal. úřadu, když rozhodoval o odvolání z výměru okresního úřadu, jenž, osobuje si takové schvalovací právo, uděliti je odepřel a tudíž věcný výrok v tomto směru učinil, výrok ten z moci úřední zrušiti a vysloviti, že propachtování kamenolomu v L. schválení adm. úřadu nepodléhá. Jestliže tak žal. úřad neučinil, nýbrž, rozhodnuv o odvolání věcně, vyslovil, že úmluvu z 23. února 1924 neschvaluje, osobil si pravomoc, která mu podle právního řádu nepřísluší. — — —

Č. 10.344.

Řízení před nss-em. — Učitelstvo: * Usnesení vlády z 18. prosince 1929 o poskytnutí záloh na požitky učitelů škol obecných (ludových) a měšťanských na Slov. a Podk. Rusi, jichž se týká § 1 odst. 2 zák. č. 104/26, ani intimace tohoto usnesení, která se stala výnosem min.

škol. z 15. ledna 1930 č. j. 173.416/29-I, resp. výnosem zemského úřadu v Užhorodě ze 13. února 1930 č. 6298/III ai 1930, není rozhodnutím neb opatřením ve smyslu § 2 zák. o ss.

(Nález ze dne 11. února 1933 č. 2332.)

Prejudikatura: srov. Boh. A 8630/30, 10.074/32.

Věc: Ordinariát řecko-katolické eparchie Mukačevské (adv. Dr. Kar. Friedmann z Prahy) proti vládě a proti ministerstvu školství a národní osvěty (min. r. K. Buzek) o požitky učitelů nestátních škol obecných a občanských na Podkarpatské Rusi.

Výrok: Stížnost se odmítá pro nepřípustnost.

Důvody: V sezení vlády konaném 22. prosince 1926 bylo usneseno, aby učitelům škol obecných (ludových) a měšťanských na Slov. a Podk. Rusi, jichž se týká § 1 odst. 2 učit. zák., byly od 1. ledna 1926 do odvolání, nejdéle však do konce června 1927, poskytnuty ze státních prostředků a na účet dosavadních vydržovatelů zálohy na zvýšení jejich služebních platů, zabezpečených jim vydržovateli školy a případně osobami třetími podle starých uherských předpisů do výše služebních platů, na které by měli nárok podle učitelského zákona, kdyby působili za stejných jinak okolností na školách státních téže kategorie. Pro výplatu těchto záloh jest použíti směrnic, které byly obsaženy ve vl. nař. č. 380/22, resp. č. 120/24. Platnost tohoto usnesení byla po uplynutí původně stanovené doby platnosti, t. j. po 30. červnu 1927, postupně prodlužována, a to usnesením vlády z 18. prosince 1929 na dobu od 1. ledna 1930 až do odvolání, nejdéle však do 31. prosince 1930, při čemž bylo výslovně dodáno, že se tak děje bez prejudice pro dovozování právních nároků proti státu, kteryžto dodatek byl také v dřívějších usneseních, jimiž platnost původního usnesení z 22. prosince 1926 byla prodlužována.

Min. škol. výnosem z 15. ledna 1930 uložilo svým referátům v Bratislavě a Užhorodě, aby o usnesení tom vyrozuměly všechny vydržovatele a správy nestátních škol, o jejichž učitele při těchto opatřeních jde, jakož i všechny příslušné církevní vrchnosti. To se stalo na Podk. Rusi výměrem zemského úřadu pro zemi Podkarpatoruskou z 13. února 1930.

Do zmíněného usnesení vládního z 18. prosince 1929, resp. výnosu min. škol. z 15. ledna 1930 stěžuje si ordinariát řecko-katolické eparchie Mukačevské, zastoupený Petrem G., mukačevským biskupem v Užhorodě.

Rozhoduje o stížnosti, musil se nss vzhledem k námitce relevované v odvodním spisu, jakož i z povinnosti úřední zabývati otázkou, zdali usnesení vlády z 22. prosince 1926, pokud se týče usnesení vlády z 18. prosince 1929, jímž platnost prvuvedeného usnesení byla prodloužena, resp. výnos min. škol. z 15. ledna 1930 možno považovati za rozhodnutí neb opatření ve smyslu § 2 zák. o ss, a jsou-li tudíž dány předpoklady pro kogniční činnost nss-u.

Výraz »rozhodnutí neb opatření« podle § 2 zák. o ss jest podle ustálené judikatury terminus technicus. Výraz ten zahrnuje jen takové akty správní, jimiž správní úřad autoritativním způsobem deklaratorně určuje

nebo konstitutivně upravuje právní situaci jednotlivce, a jež jsou proto vůči jednotlivci právní moci schopny. Z toho se podává, že nepodléhají kognici nss-u akty, které mají povahu pouhých interních poukazů nebo zmocnění. O takový případ právě jde. Z celého obsahu usnesení vlády z 18. prosince 1929, jakož i původního usnesení vlády z 22. prosince 1926 jde jasně, že vláda chtěla dáti podřízeným orgánům toliko instrukci, jakým způsobem mají postupovati při poskytování záloh učitelským osobám na účet vydržovatelů škol (srov. nál. Boh. A 8630/30, 10.074/32).

Tato povaha pouhé instrukce nebyla změněna ani tím, že o tomto usnesení vlády k nařízení min. škol. byli vyrozuměni jednotliví vydržovatelé škol, kterým tím mělo býti pouze dáno na vědomost zmocnění udělené vládou školské správě, avšak nemělo a nemohlo býti již tím zasaženo do sféry subj. práv ani udržovatelů škol ani učitelstva. K tomu bylo by mohlo dojíti teprve aktem konkrétním, vyměřujícím, po případě odpírajícím platovou zálohu podle cit. usnesení vlády; teprve takovýto singulerní akt mohl by býti případně předmětem stížnosti k nss-u.

Z toho se podává, že ani napadená usnesení vlády, ani výnos min. škol. z 15. ledna 1930, intimovaný stěžujícímu si ordinariátu výnosem zem. úřadu v Užhorodě ze 13. února 1930, nejsou »rozhodnutím nebo opatřením správního úřadu« ve smyslu § 2 zák. o ss, a jest proto stížnost do zmíněných aktů nepřípustná. — — —

Č. 10.345.

Jazykové právo: I.* Ustanovení čl. 82 odst. 2 věty 1 jaz. nař. je ve shodě s jazykovým zákonem. — II. Rozhodnutí v jazykovém sporu či všeobecný pokyn, neschopný právní moci? — III. O mezích dozorčího oprávnění polit. úřadu vůči obci ve věcech jazykových. — IV. O jazykových předpisech stran obecní pečeti a domovských listů.

(Nález ze dne 14. února 1933 č. 7768/32.)

Prejudikatura: ad II.: srov. Boh. A 6784/27; ad III.: Boh. A 8475/30; ad IV.: Boh. A 8072, 8074/29 a j.

Věc: Obec P. proti ministerstvu vnitra o jazykové právo.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Na společné oznámení českých politických organisací v P., opírajíc se o protokolární výslech starosty stěžující si obce a na základě dalšího šetření, vyslovila osp v Ústí n. L. výměrem z 24. února 1927, že zjistila, že zmíněná obec a) si opatřila obecní pečeť, odpovídající předpisům čl. 82 odst. 2 věty 1 vl. nař. č. 17/26, že však užívá pečeti této jenom při vyhotovení vyřízení určených pro české strany; b) vystavuje domovské listy na formulářích, v nichž text v státním jazyku stojí na místě druhém a že vyplňuje domovské listy jen v řeči německé a c) vyřízení obecního úřadu určená pro příslušníky čsl. jazyka skoro výlučně vyhotovují se jen v jazyku německém. Proto uložila osp obci podle čl. 97 jaz. nař., aby 1. obecní pečeti, jejíž výplň provedena jest v jazyku německém